

Rozdział 8. Powstanie styczniowe

Polecenie 1. (4 punkty)

Uzupełnij tekst.

Po śmierci Mikołaja I nowym carem Rosji został ..... . Rozbudziło to nadzieje Polaków na odzyskanie ....., które car rozwiewał, mówiąc: „Porzućcie marzenia!”. Młodzi Polacy zaczęli zakładać ..... przygotowujące kolejne powstanie. Od czerwca 1860 r. Polacy coraz liczniej uczestniczyli w pokojowych manifestacjach patriotycznych. Wystąpienia te określano mianem .....

Polecenie 2. (1 punkt)

Ustal, którego stronnictwa związanego z wybuchem i przebiegiem powstania styczniowego dotyczy poniższy opis.

W jego skład wchodził studenci, inteligencja i mniej zamożne mieszczaństwo. Dążyło do jak najszybszego wybuchu powstania i gruntownych reform państwa.

Opis dotyczy .....

Polecenie 3. (4 punkty)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie – korzystając również z wiedzy własnej – wykonaj polecenia.

Raport francuskiego kuriera dyplomatycznego..., 1863 r.

Rząd Narodowy regularnie funkcjonuje w Warszawie i cieszy się absolutnym posłuszeństwem. Wysyła kwity podatkowe i wszyscy skwapliwie płacą [...]. Zabrania noszenia cylindrów i żąda, by noszono żałobę, a przynajmniej czarne krawaty. Nikt nie nosi cylindra, natomiast każdy czarny krawat [...]. [Rząd] rozkazuje [...] urzędnikowi pozostanie w administracji rosyjskiej i ten pozostaje. Rozkazuje innemu opuszczenie jej i ten ją opuszcza. [...] Posiada wydawnictwa stokroć bardziej rozpowszechniane niż wszystkie oficjalne pisma razem wzięte [...].

Podstawową gwarancją bezpieczeństwa [Rządu] jest fakt, że każdy czuwa nad nim, że uznawany jest przez wszystkich Polaków, jednym słowem, że posiada siłę moralną.

A. Podaj nazwę instytucji, która w czasie powstania styczniowego przekształciła się w Tymczasowy Rząd Narodowy, a później w Rząd Narodowy.

.....

B. Wymień dwa przykłady działalności tego rządu.

- .....

- .....

C. Podaj imię i nazwisko osoby, która stanęła na czele rządu w końcowej fazie powstania styczniowego.

.....

Rozdział 8. Powstanie styczniowe

Polecenie 1. (4 punkty)

Uzupełnij tekst.

Wobec nasilającej się działalności spiskowej naczelnik rządu, margrabia ....., zapowiedział ....., czyli pobór młodych ludzi do rosyjskiego wojska. Decyzja ta przyspieszyła wybuch powstania. Z powodu braku regularnych sił zbrojnych walki z Rosjanami miały charakter wojny ..... . W 1864 r., po ogłoszeniu przez cara ..... chłopów i aresztowaniu przywódcy powstania Romualda Traugutta, zbrojne wystąpienie Polaków zakończyło się klęską.

Polecenie 2. (1 punkt)

Ustal, którego stronnictwa związanego z wybuchem i przebiegiem powstania styczniowego dotyczy poniższy opis.

W jego skład wchodziła zamożna szlachta oraz bogaci przedsiębiorcy. Dążyli oni do stopniowych reform i wszechstronnego rozwoju kraju. Uważali, że walkę zbrojną o niepodległość należy podjąć dopiero po zdobyciu sojuszników za granicą.

Opis dotyczy .....

Polecenie 3. (4 punkty)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie – korzystając również z wiedzy własnej – wykonaj polecenia.

Raport francuskiego kuriera dyplomatycznego..., 1863 r.

Rząd Narodowy regularnie funkcjonuje w Warszawie i cieszy się absolutnym posłuszeństwem. Wysyła kwity podatkowe i wszyscy skwapliwie płacą [...]. Zabrania noszenia cylindrów i żąda, by noszono żalobę, a przynajmniej czarne krawaty. Nikt nie nosi cylindra, natomiast każdy czarny krawat [...]. [Rząd] rozkazuje [...] urzędnikowi pozostanie w administracji rosyjskiej i ten pozostaje. Rozkazuje innemu opuszczenie jej i ten ją opuszcza. [...] Posiada wydawnictwa stokroć bardziej rozpowszechniane niż wszystkie oficjalne pisma razem wzięte [...].

Podstawową gwarancją bezpieczeństwa [Rządu] jest fakt, że każdy czuwa nad nim, że uznawany jest przez wszystkich Polaków, jednym słowem, że posiada siłę moralną.

A. Podaj nazwę instytucji, która w czasie powstania styczniowego przekształciła się w Tymczasowy Rząd Narodowy, a później w Rząd Narodowy.

.....

B. Wymień dwa sposoby, w jakie Polacy okazywali posłuszeństwo temu rządowi.

- .....

- .....

C. Podaj termin, którym określa się całokształt działalności administracji rządu powstańczego.

.....

Rozdział 8. Powstanie styczniowe

– model odpowiedzi (9 pkt)

Grupa A

Polecenie 1. (0–4)

Aleksander II, niepodległości, organizacje konspiracyjne (tajne związki), rewolucji moralnej

Polecenie 2. (0–1)

stronnictwa „czerwonych”

Polecenie 3. (0–4)

A. (0–1)

Komitet Centralny Narodowy

B. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi:

1. *wydawał polecenia obywatelom i urzędnikom*
2. *zbierał podatki*
3. *rozpowszechniał własną prasę*

C. (0–1)

Romuald Traugutt

Grupa B

Polecenie 1. (0–4)

Aleksander Wielopolski, brankę, partyzanckiej, dekretu o uwłaszczeniu

Polecenie 2. (0–1)

stronnictwa „białych”

Polecenie 3. (0–4)

A. (0–1)

Komitet Centralny Narodowy

B. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi:

1. *płacili podatki*
2. *urzędnicy wykonywali polecenia rządu*
3. *obywatele ubierali się według nakazów rządu*

C. (0–1)

tajne państwo